

Таким чином, ми можемо говорити про значущу роль емоційного інтелекту в діяльності практичного психолога та формуванні його професійної компетентності.

Список використаної літератури:

1. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. Издательский дом. Санкт-Петербург: Питер, 2001. С.749.
2. Соловьева О.В., Бондаренко О.С. Эмоциональный интеллект в структуре профессионально важных качеств психолога разной профессиональной направленности. Проблемы современного педагогического образования. 2018. №60-4. С.465-469.

*Новохацька Ю. В.,*

*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди  
Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. Гончарова О.С.*

### ВІДБУДОВА ЖИТЛОВОГО ФОНДУ СЕЛА У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД (1945-1953 РР.)

Житлові умови є найбільш визначальними в характеристиці побуту як окремої людини, так і суспільства загалом. Проте, слід відмітити, що описуючи історію розвитку цього самого суспільства радянські історики зводили розкриття житлового питання до переліку цифр і вихваляння діяльності влади щодо забезпечення населення житлом. В той же час, побутова реальність, в якій люди жили у повоєнний період, залишалася поза їх увагою.

Непосильні податки, якими обкладалося колгоспне селянство України у повоєнний період, низький рівень доходів не давав йому можливості досягти хоча б мінімально прийнятних житлових умов. А вони були для багатьох колгоспників просто жахливими, адже після війни майже 10 млн. людей залишилися без даху над головою. За даними О. М. Марзєєва, на 1 січня 1946 р. в Україні проживало в землянках близько 62 тис. сімей, а зовсім не мали ніякого житла чи проживали у малопристосованих для житла приміщеннях майже 118 тис. родин.

27 квітня 1945 р. ЦК КП(б)У і РНК УРСР прийняли постанову «Про будівництво житлових будинків колгоспників, виробничих будівель та культурно-побутових споруд на селі». Однак весь тягар розв'язання житлової проблеми покладався фактично на самих колгоспників. Участь колгоспів у цій справі була мінімальною. Мізерні кошти на сільське будівництво передбачалися і законом «Про п'ятирічний план відбудови і розвитку народного господарства УРСР на 1946 – 1950 рр.». Планувалося надати допомогу селянам і сільській інтелігенції у відбудові й будівництві ними власних житлових будинків шляхом надання кредиту і продажу будівельних матеріалів та готових деталей. Не сприяла розгортанню житлового будівництва на селі і місцева будівельна індустрія, яка була малопотужною і напівкустарною.

В складних умовах гострої нестачі будівельних матеріалів, коштів, кваліфікованої робочої сили колгоспники самотужки, без державної підтримки, зводили оселі. На допомогу їм приходили, як правило, односельчани, родичі. В селах доволі міцною залишалася традиція взаємодопомоги. Тож хати будували, як і громадські споруди, як правило, всім селом, «миром». В результаті, з 22 437 сіл, проектами планування забезпечено тільки 19%. За даними Управління по справам сільського і колгоспного будівництва до 1949 р. в сільських місцевостях УРСР відновлено і побудовано 920 тис. колгоспних будинків, 252 тис. господарських будов в колгоспах, 31 тис. культурно-побутових закладів і 13 тис. підприємств по виробництву матеріалів для будівництва. План проектування сіл в 1949 р. виконаний всього на 35%. В більшості областей плани будівництва не виконувалися. План будівництва будинків для колгоспників в 1949 р., в цілому по республіці, виконаний на 61%, культурно-побутових закладів – на 52%.

Новоспоруджене сільське помешкання не відрізнялося новими якісними характеристиками, порівняно з довоєнним часом. Це було, як правило, примітивне тимчасове житло – звичайні однокімнатні мазанки, дахи яких були вкриті соломою або очеретом, з вузькими маленькими вікнами, глиняною долівкою. Корисна площа такого житла на всю сім'ю, а сім'ї були й великими на селі, становила 18-22 м<sup>2</sup>. Однак і такому житлу багато селян були раді. Це вже були не землянки.

На 1 березня 1949 р. в Українській РСР в землянках продовжувало проживати 48,7 тис. сімей колгоспників, а на чужій житловій площі – 51 тис. Зважаючи на це, ЦК КП(б)У і Рада Міністрів УРСР того ж року прийняли чергову постанову про спорудження на селі будинків для колгоспників. Місцевим органам влади було поставлено завдання забезпечити закінчення будівництва селянських хат для сімей, які проживали у землянках, до 1 липня 1949 р., а для тих, хто тимчасово проживав на чужій житловій площі – до 1 листопада 1949 р.

Однак постанова, не підкріплена матеріально-фінансовим забезпеченням, справи не вирішувала. У 1950 р. планувалося побудувати понад 7 тис. хат для сімей, які проживали у землянках, а було збудовано лише 845, тобто 12%. У різній стадії будівництва знаходились 2,7 тис. хат. Спроба деяких колгоспів, місцевих органів влади з метою активізації житлового будівництва створити власні підсобні господарства з виробництва цегли, черепиці та інших будівельних матеріалів на початку 50-х років наштовхнулася на категоричну заборону. У звітній доповіді ЦК ВКП(б) XIX з'їзду партії підкреслювалось, що створення підсобних господарств та промислів з виготовлення будівельних матеріалів нібито відволікає увагу колгоспників від розв'язання їх головного завдання – збільшення виробництва сільськогосподарської продукції. За умов такого «піклування» Комуністичної партії і радянської держави тисячі селянських родин продовжували жити в землянках, малопристосованих приміщеннях і микались по чужих кутках, що, звичайно, не вносило оптимізму у їхнє безрадісне життя.

Таким чином, можна зробити висновок, що однією з найсерйозніших проблем, з якими зіткнулося сільське населення після війни, була гостра нестача житлового фонду. Його відбудова супроводжувалася чималими труднощами, будівництво здійснювалося неорганізовано, самоплином, за відсутності належної системи управління та технічного керівництва. В умовах гострої нестачі будівельних матеріалів, відсутності кваліфікованої робочої сили, залишені державою напризволяще, обтяжені непосильними податками, колгоспники вдавалися до традиційної селянської взаємодопомоги або здебільшого самотужки зводили оселі низької якості.

*Омельченко Р.С.*

*Державний біотехнологічний університет*

## КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Людина, її права і свободи становлять у правовій державі найвищу соціальну цінність, саме на їхнє забезпечення й найповнішу реалізацію у суспільному житті має бути спрямована уся державна діяльність і насамперед діяльність у сфері державного управління.

У Конституції України закріплена ціла низка прав та свобод людини та громадянина, які дозволяють кожному громадянину обирати вид своєї поведінки, користуватися економічними й соціальними благами як в особистих, так і в суспільних інтересах. Згідно Основного закону кожна людина має право на розвиток своєї особистості, але при цьому неповинні порушуватися права і свободи інших людей, водночас має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток особистості (стаття 23 Конституції України).

Кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань (стаття 27 Конституції України).

Конституцією України кожному гарантується право на свободу слова, на вільне вираження своїх думок і переконань. Будь-яка людина має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію в будь-якому вигляді (стаття 34 Конституції України)

Основний закон забезпечує населення правом на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність (стаття 35 Конституції України); але це право може бути обмежене законом в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.